

AGENDA

Grupy Roboczej ds. monitorowania realizacji Krajowego Planu Gospodarki Odpadami
oraz Grupy Roboczej ds. Gospodarki Odpadami
krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi
„Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”
poświęconego zagadnieniom związanym z odpadami komunalnymi ulegającymi
biodegradacji

Warszawa, Ministerstwo Środowisko, sala 163, dn.17 września 2012 r. godz. 11.00

1. Wprowadzenie;
2. „Możliwości wariantowania „stałych” współczynników dotyczących udziału odpadów ulegających biodegradacji przy obliczaniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania” - *Helena Okuniewska, WFOŚiGW w Gdańsku*;
3. Dyskusja;
4. „Argumenty „za” stabilizacją biologiczną frakcji 0-20 mm ze zmieszanych odpadów komunalnych przed jej składowaniem” - *Dr hab. inż. Andrzej Jędrczak, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego*;
„Argumenty „przeciw” stabilizacji biologicznej frakcji 0-20 mm ze zmieszanych odpadów komunalnych przed jej składowaniem” - *B. Sabina Kowalska (KONSULTING INWESTYCYJNY i ŚRODOWISKOWY Sabina Kowalska)*;
5. Dyskusja;
6. Podsumowanie spotkania.

Tezy:

Temat I:

„Możliwości wariantowania „stałych” współczynników dotyczących udziału odpadów ulegających biodegradacji przy obliczaniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania”

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676) we wzorze dotyczących obliczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (załącznik nr 2, ust. 3) pojawiają się 2 rodzaje „stałych” współczynników, tj. takich, dla których określono wartości stałe, czyli:

A) U_M i U_W – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych odpowiednio dla miast i wsi (wynoszące odpowiednio 0,57 i 0,48),

B) 0,52 – średni udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Współczynniki z grupy A:

Biorąc pod uwagę, że współczynniki z grupy A zostały obliczone na podstawie zawartych w Krajowym planie gospodarki odpadami 2014 (Kpgo 2014) w tabeli 1 danych dotyczących

odpadów komunalnych wytworzonych w Polsce w 2008 r., powoduje powstawanie obaw, że wiele małych gmin wiejskich może nie wypełnić wymagań w zakresie redukcji składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, gdyż w odpadach komunalnych przekazywanych do składowania (bez przetworzenia) ma zdecydowanie mniej odpadów ulegających biodegradacji niż wyliczona ze wzoru (ze względu m.in. na kompostowanie odpadów organicznych we własnym zakresie, skarmianie zwierząt, spalanie drewna i papieru we własnych piecach grzewczych), ale będzie je obowiązywał współczynnik podany w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

W związku z powyższym pojawiają się propozycje, aby wprowadzić możliwość zmiany tych współczynników w zależności od lokalnych warunków, np.:

- a) wprowadzenie możliwości przeprowadzenia badań morfologicznych odpadów przez każdą gminę (*wyduje się, że trzeba byłoby badać odpady przekazywane do składowania; w skali kraju – przy takiej metodzie trzeba byłoby ponieść bardzo wysokie koszty badań, a jednocześnie ich wiarygodność byłoby być podważana – ze względu na ograniczone możliwości wykonania tak licznych badań przez uznane ośrodki*),
- b) wprowadzenie współczynników korygujących w gminach, gdzie jest prowadzone kompostowanie przydomowe (*pojawia się problem sposobu kontroli, czy zastosowano właściwy współczynnik korygujący, czy faktycznie jest prowadzone przydomowe kompostowanie*),
- c) określenie pewnych „typów” gmin (np. bardzo duże miasta powyżej 250 000 mieszkańców, duże miasta 50 000-250 000 mieszkańców, małe miasta: I typ do 50 000 mieszkańców, II typ do 10 000 mieszkańców, gminy miejsko-wiejskie, gminy wiejskie z przewagą terenów rolniczych, pozostałe gminy wiejskie) w wojewódzkich planach gospodarki odpadami, przeprowadzenie w tych „typach” gmin badań morfologicznych odpadów przekazywanych do składowania i ustalenie dla nich współczynników,
- d) w województwach, gdzie sprawnie działają już regiony – przeprowadzenie badań odpadów przyjmowanych na składowiska w poszczególnych regionach i ustalenie współczynników dla poszczególnych regionów.

W metodzie c i d konieczne byłoby przeprowadzenie badań – powstaje pytanie, kto by je zlecał, w jakim trybie i kto sfinansowałby te badania.

Przedmiotem dyskusji byłoby rozważenie, na ile istotne są zgłaszane obawy (jakiej części gmin mógłby dotyczyć wskazany problem), jakie rozwiązanie byłoby najbardziej sprawiedliwe i możliwe do realizacji, jakie działania powinny zostać dokonane, aby możliwe było ewentualne przygotowanie zmian rozporządzenia w tym zakresie.

Współczynnik z grupy B:

Odnosząc się do współczynnika z grupy B podnoszone jest zastrzeżenie, że stopień nieustabilizowania może być różny (np. w jednej instalacji uzyskano AT₄ na poziomie 11, a w innej – 20) i powinno to być uwzględnione w wielkości współczynnika stosowanego do obliczeń. Wydaje się, że należałoby wykonać badania, jakiemu udziałowi odpadów ulegających biodegradacji odpowiadają poszczególne wartości AT₄.

Przedmiotem dyskusji byłoby rozważenie, na ile istotne jest zgłaszane zastrzeżenie, jakie rozwiązanie byłoby najbardziej sprawiedliwe i możliwe do realizacji, jakie działania powinny zostać dokonane, aby możliwe było ewentualne przygotowanie zmian rozporządzenia w tym zakresie.

Temat II:

„Argumenty za i przeciw stabilizacji biologicznej frakcji 0-20 mm ze zmieszanych odpadów komunalnych przed jej składowaniem”

W oparciu o „Wytyczne dotyczące wymagań dla procesów kompostowania, fermentacji i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (według stanu prawnego na dzień 15 grudnia 2008 r.)” przygotowane przez Departament Gospodarki Odpadami Ministerstwa Środowiska na podstawie opracowania dr inż. Ryszarda Szpadta i dr hab. inż. Andrzeja Jędrzaka sfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zamówienie Ministra Środowiska, opracowano projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, który zakłada biologiczną stabilizację całej frakcji 0-80 mm przed jej składowaniem na składowisku odpadów. Podnoszone są zastrzeżenia, że ze względów technologicznych (tj. wysoką zawartość frakcji mineralnej, a stąd niekorzystne warunki dla rozwoju mikroorganizmów) nie powinno się stabilizować tej frakcji, pomimo, że z drugiej strony zawiera ona znaczące ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Wydaje się konieczne przeprowadzenie analizy, na ile niestabilizowanie frakcji 0 – 20 mm (biorąc pod uwagę fakt, że frakcja ustabilizowana również zawiera jeszcze odpady ulegające biodegradacji) wpłynęłoby na poziom redukcji składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji – przy różnych wariantach rozwoju instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Polsce.

Przedmiotem dyskusji byłoby rozważenie, na ile istotne jest zgłaszane zastrzeżenie, jakie rozwiązanie byłoby najbardziej odpowiednie ze względów merytorycznych (technologicznych i ekonomicznych), jakie działania powinny zostać dokonane, aby możliwe było ewentualne przygotowanie zmian rozporządzenia w tym zakresie.

Oba tematy są podejmowane również w kontekście analizy skutków wejścia w życie przepisów obu rozporządzeń (tj. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów oraz projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych), w szczególności istotna jest kwestia osiągnięcia (lub nie) przez instalacje, które uzyskały dofinansowanie ze środków publicznych (zarówno ze środków krajowych, jak i UE), wymogów wynikających z rozporządzeń.

Pytanie otwarte:

Ile instalacji współfinansowanych ze środków POIiŚ oraz RPO będzie po zrealizowaniu spełniać wymogi projektu rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych?